

**В.В. Новаківський,
Н.М. Степанова**

ВПЛИВ ЗАСТОСУВАННЯ ВІТАМІНУ Д НА РІВЕНЬ ГЕМОГЛОБІНУ ТА ДОЗУ ТРИВАЛОГО АКТИВАТОРА РЕЦЕПТОРІВ ЕРИТРОПОЕТИНУ В ПАЦІЄНТІВ З ХРОНІЧНОЮ ХВОРОБОЮ НИРОК V СТАДІЇ, ЯКІ ЛІКУЮТЬСЯ МЕТОДОМ ГЕМОДІАФІЛЬТРАЦІЇ

*Медичний центр ТОВ "Фрезеніус Медикал Кер Україна"
Черкаси, 18000, Україна
ДУ «Інститут нефрології НАМН України»
вул. Дегтярівська, 17В, Київ, 04050, Україна*

Вторинний гіперпаратиреоз є однією з багатьох причин, які призводять до анемії у хворих на хронічну хворобу нирок (ХХН). Для лікування гіперпаратиреозу в цієї категорії пацієнтів вже майже 35 років застосовується Альфакальцидол (1-альфа-гідрохолекальциферол). На сьогодні немає однозначної думки щодо впливу застосування аналогів вітаміну Д на ефективність лікування анемії.

Метою нашого дослідження було ретроспективно оцінити вплив застосування Альфакальцидолу у хворих на ХХН V Д, які лікувались методом гемодіалізації (ГДФ), на рівень гемоглобіну (Hb) та необхідну дозу тривалого активатора рецепторів еритропоетину (ТАРЕ).

МАТЕРІАЛИ ТА МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕНЬ

Нами проведено ретроспективне багаточентрове когортне дослідження за участю 105 пацієнтів, які лікувались ГДФ з травня 2013 по січень 2017 року. Серед обстежених було 55,3% чоловіків та 44,7% жінок. Вік хворих у середньому становив 48,8±13,8 року. Середня тривалість діалітичної терапії до включення в дослідження становила 49,2 [26,2-99,5] місяців.

Для лікування ГДФ використовували апарати 4008S та 5008 Fresenius з блоками гемодіалізації online та діалізаторами FX 50, FX 60, FX80 Fresenius, Німеччина.

ТАРЕ (метоксиполіетиленгіколь-епоетин бета) призначали в початковій дозі 0,6 мкг/кг 1 раз на 2 тижні. У разі приросту рівня Hb менше 10 г/л за місяць, дозу ТАРЕ збільшували на 50%. За підвищення рівня Hb більше 20 г/л за місяць дозу ТАРЕ зменшували на 50%. У випадку перевищення цільових рівнів Hb ТАРЕ відміняли до зниження його рівня менше 120 г/л. Після досягнення цільового рівня Hb (фаза корекції) пацієнти переходили в підтримуючу фазу ліку-

вання анемії. Середня тривалість лікування ТАРЕ становила 44,2 (36,9-69,6) місяця.

Пацієнтів було розподілено на 2 групи: I група (n=41) не отримувала Альфакальцидол, пацієнтам II групи (n=64) призначався Альфакальцидол у дозі 1 мкг після діалітичної сесії 3 рази на тиждень.

Для статистичного аналізу ми використовували t-критерій Стьюдента, непараметричний U-тест, рівняння кореляції Манна-Уїтні та Пірсона. Всі статистичні аналізи виконувалися за допомогою MedCalc.

РЕЗУЛЬТАТИ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Порівняльний аналіз рівня Hb залежно від прийому Альфакальцидолу не продемонстрував статистично значущих результатів. Так, через рік після ініціації лікування ТАРЕ середній рівень Hb у пацієнтів I групи становив 102±11 г/л проти 106±8 г/л у хворих II групи (p=0,08). Середня доза навантаження ТАРЕ для I групи становила 108,8 [89,4-128,2] проти 100 [68,6-131,4] мкг/міс групи Альфакальцидолу (p=0,08). Проте підтримуюча доза ТАРЕ була достовірно нижчою в пацієнтів II групи: 46,1 [23,7-68,6] проти 63,9 [50,1-78,8] мкг/міс відповідно (p<0,0001).

Крім того, протягом року лікування цільового рівня Hb (110 г/л) було досягнуто в 31/41 (75,6%) пацієнтів I групи та 58/64 (90,6 %) хворих II групи ($\chi^2=4,3$; p=0,03). Відношення шансів досягти цільового рівня Hb у пацієнтів групи Альфакальцидолу було в 2,2 рази вищим порівняно з пацієнтами I групи: 2,2 (95% ДІ 1,4-6,0), p=0,003.

ПІДСУМОК

Застосування Альфакальцидолу в пацієнтів, які лікуються ГДФ, статистично значуще знижує необхідну для лікування анемії дозу ТАРЕ та вдвічі підвищує шанси досягнення цільового рівня гемоглобіну.